

Norsk brukermanual for:

GlobalMap 5150C

LOWRANCE

INNLEDNING	3
TEKNISKE SPESIFIKASJONER	3
HVORDAN FUNGER MIN GPS/KARTPLOTTER	4
INSTALLASJON	4
GPS ANTENNEN	4
SPENNINGS TILKOBLING	5
NMEA 0183 TILKOBLING	5
PLASSERING	6
INNFELT PLOTTER	6
OPPSETT AV PLOTTEREN	7
KART	7
KARTEKSEMPEL	7
BRUK AV NAUTIC PATH ELEKTRONISKE KART	8
INNSTILLING AV ENHETER	8
INNSTILLING AV SPRÅK	9
INNSTILLING AV ALARM OG LYDER:	9
ALARM	9
INNSTILLING AV SKJERMBILDET	.10
DIGITALE DATA I KARTBILDET	.10
KART ORIENTERING	.11
PRAKTISK BRUK	.11
VEKSLE MELLOM FORSKJELLIGE BILDER	.11
ZOOM INN/ZOOM UT	.11
MANØVRERING I BILDET	.12
WAYPOINT	.12
MENY	.12
WAYPOINTS	.12
NAVIGER MOT ET WAYPOINT	.12
NAVIGER MOT MARKØR	.13
LAGE EN RUTE:	.13
AVBRYT NAVIGASJON:	.14
MANN OVER BORD (MOB)	.14
SPOR FUNKSJONER	.14
PAGE KNAPPEN	.15
DELT SKJERM	.15
KURS VEKTOR	.16
OPPSETT AV NMEA	.16

INNLEDNING

Gratulerer med en ny og spennende GPS/kartplotter. Vi vet du er ivrig i å komme i gang men ta deg tid til å lese denne forenklede Norske manualen. Vi har kortet ned den engelske manualen til det mest vesentlige for enklest mulig å komme i gang.

HUSK AT EN KARTPLOTTER IKKE ERSTATTER PAPIR KARTENE.

TEKNISKE SPESIFIKASJONER

Skjerm:	farge, LCD display. 5"				
Oppløsning:	. 640 piksler(vert.) x 480 piksler(hor.)				
Belysning:	. Belyst skjerm og knapper for dag og natt bruk.				
Spenning:	. 10 til 15 volt DC.				
Strømforbruk:	. Med lys på: Ca 700 ma.				
Utvendige mål:	. 13,8 x 17,6 x 8,6 cm. Vanntett				
Kart skuff:	. En vanntett kartskuff.				
Back up hukommelse:	. Innebygd batteri som husker GPS data i 10 år.				
Språk:	. Dansk, Svensk og Engelsk.				
Antenne:	.Intern eller ekstern GPS antenne. Egnos/Waas				
Kart:	. Innebygd bakgrunns kart. Bruker Navionics Gold detalj kart(kjøpes separat).				
Oppdatering av posisjon:	Hvert sekund.				
Posisjons merker:	1000 waypoints og 1000 ikoner.				
Alarmer:	.Ankomst, ute av kurs og anker alarm.				
Grafiske symboler:	. 42 stykker.				
Ruter:	.100, opp til 100 waypoints per rute.				
Spor:	.Kan lagre 10 spor, opp til 9999 punkter pr. spor.				
Zoom nivå:	. 40 nivåer				
Temperatur område:	20 til 75 gr. Celsius.				

HVORDAN FUNGER MIN GPS/KARTPLOTTER

Ditt nye Lowrance produkt er et avansert navigasjons hjelpe middel med GPS og ekkolodd. På den 5" store farge skjermen vises alle de viktigste navigasjons dataene. Du kan velge mellom flere forskjellige navigasjons bilder med eller uten ekkolodd bildet. Ønsker du primært å fiske kan du selvsagt kjøre med et rent ekkolodd bilde. Du kan enkelt bla deg gjennom de forskjellige navigasjons bildene ved å trykke på page knappen, ønsker du å zoome i kartet bruker du de to zoom knappene.

Enkelt forklart fungerer kartplotteren ved at GPS antennen søker og tar inn GPS signaler fra satellittene, beregner lengde og bredde grader for deg slik at du får opp din posisjon på skjermen. Når posisjonen er beregnet vises det et båtsymbol på skjermen med riktig lengde og bredde grad. Dette båtsymbolet indikerer din båts posisjon og vil bevege seg i kartet når du kjører med båten din.

INSTALLASJON

- 1. Bestem hvor du ønsker å plassere din kartplotter. Planlegg hvordan du skal trekke kablene og at de er lange nok.
- 2. Bestem egnet plassering for antennen og sjekk at kabelen er lang nok.
- 3. Finn batteriene dine eller et annet sted du kan koble spenning til instrumentet.
- 4. Installer GPS antennen og trekk antenne kabelen frem til instrumentet.
- 5. Installer spennings kabelen og trekk den frem til instrumentet.
- 6. Monter instrumentet.

GPS ANTENNEN

Hvis du har en modell med ekstern GPS antenne kan den monteres flatt på for eksempel en targabøyle eller på en brakett. Hvis du skal montere den på en brakett må du bruke "trakten" som følger med. Braketten finnes i mange varianter som for eksempel montering på pulpitt. Denne braketten følger ikke med men kan kjøpes i de fleste båtbutikker.

Antennen kobles direkte i et antenne uttak bak på plotteren.

Husk at GPS antennen skal ha mest mulig fri sikt opp mot himmelen. Modellene med intern antenne egner seg kun i åpne båter uten overbygd hytte.

SPENNINGS TILKOBLING

Din kartplotter trenger 12 volt spennings tilførsel. Kobl deg direkte på batteriet eller via en bryter på instrument panelet. Den røde kabelen skal til +12V mens den sorte kabelen skal til -12V.

Husk å benytte sikringsholderen og den 3A sikringen på den røde kabelen.

NMEA 0183 TILKOBLING

NMEA 0183 er en marine standard for kommunikasjon mellom forskjellig utstyr og utstyrs leverandører. Skal du for eksempel koble en autopilot mot kartplotteren bruker du NMEA. Da vil autopiloten motta GPS informasjon fra kartplotteren og autopiloten kan styre etter disse dataene.

Denne kartplotteren kan utveksle informasjon med alle instrumenter som sender ut eller mottar NMEA 0183 data.

Du bruker de fire ledningene som vist på tegningen for å sende ut eller mota NMEA 0183 data. For å sende ut data bruker du den gule ledningen og skjermen. For å mota bruker du oransje ledningen og skjermen.

GM 3300C Kartplotter	Oransje(motta) — NMEA sender Skjerm(jord) — Jord Gul(sende) — NMEA motta	Annet utstyr som for
	Skjerm(jord) jord	Autopilot

PLASSERING

Din kartplotter kan enten plasseres på medfølgende brakett eller felles inn i en pidestall eller dash bord. Ved montering er det viktig å finne en god plassering for GPS antennen. Den skal ha fri sikt mot himmelen.

Vi anbefaler ikke å felle inn de modellene med intern antenne.

Innfelt plotter: Ønsker du å felle inn plotteren din trenger du et innfelling sett, settet inneholder en brakett og en mal for utskjæring.

Et eksempel på en utskjæringssmal. NB. Denne kan er ikke i 1:1.

OPPSETT AV PLOTTEREN

Når din Eagle kombi plotter er ferdig montert må du stille inn de viktigste parameterne. Du må sette dybden til meter, farten til knop og legge inn detalj kartet.

KART

Din Eagle har kun et verdenskart som standard. For navigering trenger du et detalj kart over ditt område. Eagle bruker Navionics elektroniske kart.

Har du kjøpt et lite smal kart kan du kun velge et område. Har du kjøpt et stort XL9 kart inneholder det flere store områder for hvert enkelt kart. De tre mest solgte XL3 kartene for Skandinavia er 29XG, 22XG og 25XG. Disse kartene er delt opp i følgende områder:

Norge 29XG	
5G403XL	Russergrensa til Vesterålen
5G415XL	Ringvassøy til Nesna
5G414XL	Nesna til Trondheim
5G413XL	Sætra til Bergen

Norge 22XG	
5G414XL	Nesna til Trondheim
5G413XL	Sætra til Bergen
5G409XL	Bergen til Arendal
5G410XL	Skagerrak(lista-oslo-gøteborg-skagen)

Skagerrak 25XG	
5G410XL	Skagerrak(lista-oslo-gøteborg-skagen)
5G399XL	Vest Danmark og vest Tyskland
5G417XL	Vest Sverige, øst Tyskland
5G461XL	Tyskland

KARTEKSEMPEL

Hvis du laster inn et 22XG kart og skal seile på Sørlandet, gjør du følgende innstilling.

- Sett inn brikken i din plotter
- Trykk på meny, pil deg ned til map Data
- Velg Navionics map choice, trykk enter.
- Velg området du ønsker, trykk enter. I dette tilfellet blir det 5G410xl.

- Nå har du valgt ditt område, trykk exit to ganger for å komme tilbake til kartbildet.
- Nå kan du zoome deg inn i kartet for å få et detaljert kart bilde.

BRUK AV NAUTIC PATH ELEKTRONISKE KART

Bruker du Eagle sine egne kart Nautic Path trenger du ikke å velge kart eller område, dette skjer automatisk.

INNSTILLING AV ENHETER

Denne enheten er satt opp med andre måleparametere en det vi vanligvis bruker i Skandinavia. Det er derfor viktig å stille inn riktig målenheter før du begynner å bruke din Eagle.

- Trykk meny to ganger, pil deg ned til system setup, trykk enter to ganger.
- Velg dybde i meter, velg speed og distanse i nautisk og heading i true.
- Trykk exit to ganger for å gå ut av menyen.

Nå er dybdene i kartet i meter, din fart i knop, logg i nautisk mil og du har sann kurs.

LOWRANCE

INNSTILLING AV SPRÅK

Du kan velge mellom flere forskjellige språk, Norsk språk er dessverre ikke tilgjengelig enda men du kan velge Svensk eller Dansk språk hvis du ikke ønsker engelsk.

- Trykk meny to ganger
- Pil deg ned til set language
- Pil deg ned til ønsket språk, trykk enter
- Trykk exit to ganger for å komme ut av menyen.

INNSTILLING AV ALARM OG LYDER:

Det fins flere alarmer og lydsignaler på din Eagle. For å aktivere eller deaktivere alarmene/lyden gjør du følgende:

- Trykk meny to ganger, pil ned til sounds, trykk enter
- Kryss av på key press sound for å ha lyd hver gang du trykker på en knapp.
- Trykk på alarm sounds hvis du ønsker lyd på dine alarmer.
- Still volumet med piltasten til ønsket volum.

ALARM

- Trykk meny to ganger, pil deg ned til Alarm, trykk enter.
- Velg alarm type du ønsker. Pil deg ned til ankomst alarm, ute av kurs alarm eller anker alarm.
- Kryss av på den alarmen du ønsker.
- Still inn ønsket verdi. Ønsker du for eksempel alarm om ankomst 1 nautisk mil før du er fremme piler du deg til distanse, trykk enter, bruk piltasten til å stille inn 1 nautisk mil.
- Trykk exit to ganger for å komme ut av menyen.

Screen Sounds Transparency	Screen Sounds Alarms Route Plannin Arrivel Alarme
Alarms	My Trails Cancel Navig GPS Setup
My Trails Cancel Navigation GPS Setup System Setup	System Setu; Sun/Moon Cz Off Course Alarm Trip Calculat Timers K Enabled 0.20 mi Browse MMC
Sun/Moon Calculations Trip Calculator Timers	Anchor Alarm Distance Enabled 0.20 mi
Browse MMC Files	[++ 4000 mi

LOWRANCE

INNSTILLING AV SKJERMBILDET

Du har muligheten til å stille inn lysstyrke, kontrast og natt belysning på din plotter.

- Trykk meny to ganger, trykk enter på screen.
- Still kontrasten med piltastene.
- Pil deg ned til lys styrke, still styrken med piltasten.
- Ønsker du natt belysning pil deg ned til display mode, trykk enter.
- Pil deg ned til natt belysning, trykk enter. Husk også å stille lysstyrken ved bruk om natten.
- Trykk exit to ganger for å komme ut av menyen.

Husk at du også kan stille lyset ved å trykke på power knappen. Det er en hurtig tast for lysstyrken som kan brukes når du er i kartbildet. Trykk flere ganger på pwr knappen for å justere lyset.

DIGITALE DATA I KARTBILDET

Ønsker du digitale data som fart, kurs eller andre navigasjons data kan dette legges i skjermbildet.

- Trykk meny, pil deg ned til overlay data, trykk enter.
- Trykk enter
- Kryss av på de dataene du ønsker skal vises i skjermen.
- Trykk exit to ganger for å komme ut av menyen.

LOWRANCE

KART ORIENTERING

Du har muligheten til å orientere kartet på flere forskjellige måter. Plotteren er innstilt på nord opp, men du kan stille den til track up eller course up. Stiller du den inn på track up vil kartet rotere slik at det du har på babord side i kartet er på babord side i virkeligheten.

- Trykk meny, pil deg ned til map orientation, trykk enter.
- Pil deg til ønsket innstilling, trykk enter.
- Trykk to ganger exit for å komme ut av menyen.

PRAKTISK BRUK

Nå som instrumentet er montert og de viktigste innstillingene er innstilt er plotteren klar for bruk. Først går vi gjennom de forskjellige knappene og deres funksjoner. Når du har blitt kjent med knappene tar vi for oss hvordan man lager waypoints, ruter og hvordan man navigerer etter disse.

For å skru på plotteren trykker man på **PWR** knappen. Plotteren viser kartet på skjermen.

VEKSLE MELLOM FORSKJELLIGE BILDER

For å veksle mellom kartbilde, navigasjon, ekkolodd og status bildet trykker du på **PAGES** knappen. Her bruker du pil tastene for å velge ønsket bilde. Trykk exit når du har valgt ditt skjerm bilde.

Det vil ta noe tid første gangen du skrur på din plotter til du får din posisjon.

ZOOM INN/ZOOM UT

Når du har fått din posisjon kan du zoome inn og ut i kartet ved å trykke på **ZIN** eller **ZOUT** knappene.

MANØVRERING I BILDET

For å flytte deg rundt i kartet bruker du pil tasten, hold piltasten inne og du vil se at kartet flytter seg. Hvis du gjør dette når du er ute i din båt må du huske å trykke **EXIT** for å komme tilbake til båten din. Trykker du ikke **EXIT** blir kartet stående der markøren står i kartet, dette skjer selv om båten din beveger seg.

WAYPOINT

Waypoint knappen brukes for å legge et waypoint i kartet, denne knappen brukes også til å få opp tidevanns informasjon etc. i kartet.

MENY

MENY knappen brukes for å komme inn i menyene ENT knappen brukes til å bekrefte valg i menyen. EXIT knappen brukes for å komme ut av en meny, avbryte alarm eller fjerne markøren fra skjermen etc.

WAYPOINTS

Et waypoint er rett og slett en adresse med lengde og bredde grader i kartet. Waypointet brukes til navigering eller for merking av et spesielt sted. Du kan lage waypoint på flere forskjellige måter, vi tar for oss den enkleste.

- Bruk piltasten til å plassere markøren på det stedet du ønsker å sette waypointet ditt. Trykk waypoint knappen to ganger.
- Plasser markøren i kartet oppå waypointet, trykk enter.
- Nå kan du legge inn navnet på waypointet eller slette det.

Ønsker du å legge inn et waypint med lengde og breddegrader trykk waypoint tasten en gang. Pil opp til "my waypoints", velg new og trykk enter. Legg inn lengde og bredde på ditt nye waypoint, trykk enter.

NAVIGER MOT ET WAYPOINT

- Trykk waypoint tasten, pil deg bort til My waypoints, trykk enter
- Trykk enter på ønsket waypoint. Nå kommer kommandoen **go to waypoint** automatisks opp, trykk enter.

Nå har det blitt tegnet en strek bort til ditt waypoint. Denne streken kan du nå følge i kartet for å komme til ønsket waypoint.

Trykker du page knappen og piler deg bort til navigasjon vil du nå se at du også kan navigere etter GPS kompasset. Her finner du også info om når du skal være fremme, din fart osv.

HUSK AT GPS`N IKKE TAR HENSYN TIL GRUNNER SOM ER MELLOM DIN BÅT OG DITT WAYPOINT.

NAVIGER MOT MARKØR

Den klart enkleste måten å navigere på er å navigere mot markøren. Hvis du skal over et åpent strekk der det ikke er noen grunner eller skjær er denne funksjonen veldig fin å bruke.

Bruk piltasten til å plassere markøren(krysset i kartet) der du ønsker å seile til. Trykk meny, trykk enter på gå til cursor.

Nå er det tegnet opp en strek i kartet du kan navigere mot.

Trykker du på page knappen og velger navigation kan du også navigere mot kompasset og få opp alle navigasjons data.

LAGE EN RUTE

Hvis du skal navigere i kjærgården kan man lage seg en rute bestående av mange waypoints. Denne ruten kan lagres og brukes til senere bruk.

- Trykk meny to ganger, pil deg ned til route planning, trykk enter.
- Trykk enter på ny rute.
- Trykk enter på navn. Skriv inn navnet på ruten ved hjelp av pil tastene, trykk enter.
- Pil deg ned til waypoint, trykk enter, trykk enter.
- Pil ned til add from map, trykk enter.
- Plasser markøren der du vil ha ditt første waypoint, tykk enter. Dra markøren til neste sted du ønsker et waypoint. Slik fortsetter du til ruten er ferdig.
- Trykk exit. Nå kan du velge navigate for å navigere etter ruten du har lagd. Du kan også snu ruta(når du skal motsatt vei) ved å velge reverse.
- Når du navigerer etter en rute kan du også trykke page knappen og velge navigation.

AVBRYT NAVIGASJON:

Om du navigerer etter et waypoint, etter markøren eller etter en rute kan du når som helst avbryte navigasjonen.

- Trykk menu to ganger. Pil deg ned til cansel navigation, trykk enter.
- Du får spørsmål om du vil avbryte navigasjonen, trykk enter på ja.
- Nå vil den røde streken i kartet bli borte.

MANN OVER BORD (MOB)

Hvis noen skulle falle over bord har din plotter en mann over bord funksjon.

- Hold inne Zinn og Zut knappen samtidig.
- Trykk page knappen og velg Navigasjons vinduet
- Kompass rosen viser deg kursen til det aktiverte MOB posisjonen.
- For å avbryte MOB funksjonen, trykk meny to ganger, velg avbryt navigasjon, trykk ja på om du ønsker å avbryte navigeringen.

Det vil også bli liggende et MOB waypoint i kartet ditt. Ønsker du å fjerne dette gjør du dette på samme måte som med et vanlig waypoint.

SPOR FUNKSJONER

Når båten din beveger seg i kartet lager den et spor etter båten. Dette sporet kan du lagre for senere bruk eller slette det. Du har også muligheten til å lagre forskjellige spor med forskjellig farge, eller lagre det uten farge. Du kan også stille inn hvor mange punkter du ønsker at din plotter skal legge ut for hver nautiske mil.

- Trykk meny, pil deg ned til my trails, trykk enter.
- Her kan du se alle sporene som er lagret.
- Hvis du ønsker å lagre et spor, trykker du enter på sporet. Da kommer det opp et bilde der du kan legge inn navnet på sporet, velge farge og antall punkter.
- Ønsker du å navigere etter sporet, velg navigate.
- Trykk exit tre ganger for å komme tilbake til kartbildet.

Screen	a letter	Screen		Tr	rack	Speed
Sounds		So Trails				•
Transparency		Ala Ro New Tr	ail Trail C	Options Dele	ete All	
Alarms		My				
Route Planning		Cal Saved Ir	alis 1	10 Points	-	·
My Trails		GP Trail	5	8 Points	~	·
Cancel Navigation		Sy				-
GPS Setup	444. 64	Sui				
System Setup		Tin				
Sun/Moon Calculations	, Ľ	Bro				1
Trip Calculator	•					3.7
Timers >	2					لمحمل
Browse MMC Files		*				5 -
]	→ 1 mi	N 35°52.837'	W 96°02.900'			10 mi

Screen		Track	Speed	Edit Route		
So Trails Ala	w Trail Trail O	ntione Delete All		Name (Trail 6)	Display Data Total Distan	ce/Bearing
Nan Ca Nan So Tra	ne il 6	Delete Trail		Navigate Preview	Reverse	Delete
GP Cole Sy: Ligh	or nt Magenta 💌	Na∨igate	٦Ę	Vaypoints Name (1)	Distance	Bearing
Tri Pat Tin ***	tern	⊏ Acti∨e ⊠ Visible		• (2) • (3)	0.36 0.58	297° 287°
8 Max 200	kimum Points 00	Trail Preview		• (4) • (5) • (6)	0.95 6.85 7.03	276° 264° 258°
N 35°56.41	1' W 95°53.436']4	→ 10 mi	• (7) • (8)	7.29 7.76	251° 242° ▼

PAGE KNAPPEN

Med denne knappen kan du velge mellom de forskjellige vinduene som er tilgjengelig. Ønsker du et delt kart med et inn zoomet bilde og et oversikt bilde, kart bilde med gps data eller navigasjons data gjøres det enkelt med denne knappen.

• Trykk på page knappen. Pil deg til ønsket bilde, trykk enter på ønsket bilde. Trykk exit.

DELT SKJERM

Hvis du har delt skjermen i to kan du justere vinduene slik at de får forskjellige størrelser.

- Trykk meny, pil deg ned til resize window, trykk enter.
- Bruk piltasten til å stille inn ønsket størrelse på vinduene.
- Trykk enter når du har stilt inn ønsket størrelse.
- Det bildet du jobber i er blått på toppen, eller at det står active window i skjermen. Da kan du zoome in og ut i dette vinduet. Ønsker du å jobbe i det andre vinduet trykker du to ganger på page knappen.

KURS VEKTOR

Det kan i mange tilfeller være en fordel å ha en vektor foran båten. Denne vektoren viser kursen til båten og hvor båten er på vei i kartet.

Vektoren kan vise avstanden i nautiske mil og eller tiden i minutter/timer.

- Trykk meny, velg map data, trykk enter.
- Velg antall nautiske mil i trackline extensions boksen. Kryss av på show distanse, show time eller begge deler.

OPPSETT AV NMEA

Hvis du har koblet deg opp mot annet elektronisk utstyr og skal sende eller motta NMEA 183 må du aktivisere NMEA på din plotter.

- Trykk meny to ganger, velg system oppbygning.
- Trykk enter på kommunikasjons porter
- Kryss av på NMEA output om du skal sende ut data fra plotteren, velg NMEA input om du skal motta data fra andre instrumenter.